++
HAVEN
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

PRÁVNÍ AKTUALITY LEDEN 2021

Dovolujeme si Vám představit několik novinek z oblasti judikatury a legislativy z průběhu ledna a předchozích měsících. O dalších změnách Vás budeme informovat i v průběhu následujícího roku.

+ Zákon o zálohovaném výživném

Ve Sbírce zákonů byl vyhlášen zákon č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném, který přináší pomoc rodinám, ve kterých povinný rodič neplní vyživovací povinnost vůči dítěti. Účinnosti nabude dne 1. 7. 2021. Zákon umožní dítěti s trvalým pobytem na území ČR (nikoli o dítě pečujícímu rodiči) čerpat **jednou za 4 měsíce** sociální dávku ve výši totožné s tou, o které rozhodl soud, **nejvýše však 3 000 Kč**. Aby Úřad práce dávku vyplatil, bude třeba mu předložit pravomocné rozhodnutí soudu o výši výživného a prokázat, že povinný rodič výživné neplatí (a to konkrétně návrhem na zahájení exekuce, popř. že probíhá exekuční řízení během 4 měsíců před podáním návrhu, event. že bylo zastaveno pro nedostatek majetku dlužníka). **Pokud po každé výplatě dávky** povinný rodič výživné nezačne platit, **bude pro účely výplaty další dávky zapotřebí znovu prokázat, že ji povinný rodič nezaplatil**. Dávku bude možné čerpat nejdéle po dobu 2 let, poté pohledávka přejde na stát, který ji bude vymáhat.

+ Sbírka právních předpisů územních samosprávných celků

Nový zákon č. 35/2021 Sb., o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů nabyde účinnosti k 1. 1. 2022. Sbírka by měla pro snadnější orientaci v těchto právních předpisech obsahovat nejenom obecně závazné vyhlášky obcí a krajů, předpisy správních úřadů a zákonem stanovené akty (např. rozhodnutí o stavu nebezpečí podle krizového zákona nebo rozhodnutí o pozastavení účinnosti právního předpisu územního samosprávného celku) vydané po roce 2022, ale i všechny dřívější, a to včetně usnesení o krajských referendech, seznamů chráněných území či rozhodnutí Ústavního soudu týkající se právních předpisů samospráv. Zveřejnění právě v této sbírce má být podmínkou jejich platnosti.

+ Zákon o prověřování zahraničních investic

Prezident republiky podepsal zákon o prověřování zahraničních investic. Nově budou kontrole podléhat všechny zahraniční investice plynoucí ze států mimo EU. Stát bude moci díky zákonu ovlivnit podobu rizikových investic a v krajním případě investici zakázat nebo zpětně zrušit. Kontrole však nebudou podléhat veškeré investice, ale pouze ty strategické (např. do výroby, výzkumu a vývoje vojenského materiálu, provozování prvků kritické infrastruktury, systémů je spravujících či do vývoje a výroby tzv. zboží dvojího užití). Lze tedy uzavřít, že běžných investic by se nová úprava neměla více dotknout. Pokud by si investor nebyl jistý, zda investice podléhá tomuto zákonu, umožňuje zákon možnost preventivního přezkumu státem (tzv. konzultaci).

Jeseniova 1151/55, 130 00 Praha 3
+420 212 246 725
info@ak-haven.cz

Mgr. Andreya Voglová, advokátka
reg. č. ČAK: 16780
dat. schránka: u6dhvye

Mgr. Robert Novotný, advokát
reg. č. ČAK: 17674
dat. schránka: r7smyik

www.ak-haven.cz

+ Novela zákona o evidenci skutečných majitelů

Dne 1. 6. 2021 vstoupí v účinnost nový zákon o evidenci skutečných majitelů, který nahradí dosavadní úpravu v zákoně o veřejných rejstřících. Zákon zvýší přístup veřejnosti k zapsaným údajům a výslovně (na rozdíl od dosavadní úpravy) zavádí sankce za porušení povinnosti zápisu. Zákon také specifikuje pojem skutečného majitele. Rozumí se jím každá fyzická osoba, která je koncovým příjemcem nebo osobou s koncovým vlivem.Za koncového příjemce se považuje každá osoba, která může přímo nebo nepřímo získat více než 25% podíl na zisku, vlastních zdrojích, majetkovém prospěchu nebo likvidačním zůstatku právnické osoby. Osobou s koncovým vlivem je ovládající osoba ve smyslu ustanovení o koncernovém právu v zákoně o obchodních korporacích. Pokud se v právnické osobě nepodaří při vynaložení veškerého úsilí skutečného majitele dohledat, nebo pokud jej nemá, považuje se na něho osoba ve vrcholném vedení korporace (to je případ např. SVJ). Zákon dále počítá s automatickým průpisem údaje o skutečném majiteli z jejich evidence (ESM) do obchodního rejstříku nebo evidence svěřenských fondů. Automatický průpis se však bude týkat pouze osob zapsaných do ESM po účinnosti tohoto nového zákona. Jako sankci za porušení povinnosti zápisu skutečného majitele do ESM zákon ukládá zákaz výplaty podílu na zisku nebo jiném prospěchu, který by korporace jinak skutečného majiteli vyplatila a dále pokutu až 500 000 Kč pokud evidující osoba nezajistí zápis žádného údaje do ESM nebo nezajistí zápis nových údajů vymazaných soudem pro nesprávnost. Pokutou navíc může být potrestán i skutečný majitel, který evidující osobě neposkytne potřebnou povinnost, pokud porušení této jeho povinnosti potvrdí soud.

+ Chráněný účet povinného

Dne 1. 4. 2021 vstoupí v účinnost zákon č. 38/2021 Sb., novelizující občanský soudní řád a exekuční řád. Jde o reakci zákonodárce na koronavirovou krizi, která má zabránit tomu, aby se v důsledku související hospodářské krize dostal příliš velký počet osob do dluhové pasti. Zákon zvyšuje nezabavitelnou částku u fyzických osob na trojnásobek životního minima. Tuto částku bude možné společně s nezabavitelnou složkou mzdy na vyplatit na tzv. chráněný účet, který banka založí na žádost povinného, a který nebude předmětem exekuce. Zřízení a vedení takového účtu musí banka poskytovat bezplatně a jeho zřízení musí vyrozumět soud. Povinný může mít podle zákona pouze jeden chráněný účet. Vyjde-li najevo, že povinný uvedl bance úmyslně nepravdivé údaje, může soud rozhodnout o tom, že účet přestane být chráněný, a peněžní prostředky na něm následně bude možné v rámci exekuce postihnout.

+ Novela daňového řádu

Dne 1. 1. 2021 vstoupila v účinnost poslední novela daňového řádu (DŘ), která přináší některé důležité změny. Novela jednak umožňuje správci daně vyplatit daňovému subjektu neprověřovanou část odpočtu (činí-li alespoň 50 000 Kč) formou zálohy. Další změna se týká zahájení daňové kontroly, kterou napříště nebude možné zahájit osobně v rámci ústního jednání. Bude zapotřebí alespoň oznámení doručené do datové schránky. Totéž platí i o ukončení daňové kontroly. Novela také sjednotila sankční systém DŘ, když ke

Jeseniova 1151/55, 130 00 Praha 3
+420 212 246 725
info@ak-haven.cz

Mgr. Andreya Voglová, advokátka
reg. č. ČAK: 16780
dat. schránka: u6dhvye

Mgr. Robert Novotný, advokát
reg. č. ČAK: 17674
dat. schránka: r7smyik

www.ak-haven.cz

stanovení výše úroku z prodlení má nově docházet podle občanského zákoníku (tj. 8 % plus repo sazba stanovená ČNB). Úrok z prodlení vznikne počínaje čtvrtým kalendářním dnem po splatnosti daně. Zkrácení této doby je kompenzováno navýšením minimální hranice pro vyměření úroku z prodlení na 1 000 Kč. Základem pro výpočet úroku bude dosud neuhrazená daň. Bude také třeba, aby přeplatky u správce daně byly k úhradě skutečně použity, jinak správce daně nezastaví úročení. Zákon také nově stanovuje 4měsíční lhůtu pro podání daňového přiznání, bude-li podáváno elektronicky.

Z judikatury

+ Zamezení dvojího zdanění mezi ČR a SRN

Nejvyšší správní soud (NSS) v rozsudku č.j. 5 Afs 468/2019-68 vydaném na konci prosince loňského roku vyložil, že soudu nepřísluší určit, zda případná dohoda uzavřená s druhým smluvním státem podle smlouvy o zamezení dvojího zdanění je platná nebo nikoli. Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Německem umožňuje případné pochybnosti o tom, zda zdanění proběhlo v souladu se smlouvou, řešit uzavřením vzájemné dohody. Ve sledovaném případě taková pochybnost vznikla, pročež Ministerstvo financí usilovalo o uzavření takové dohody. Ministerstvo nakonec německé orgány přesvědčily, že daňový domicil subjektu daně se nachází v Německu. Daňový subjekt s tímto závěrem nesouhlasil a podal žalobu k soudu o prohlášení postupu Ministerstva financí za nezákonný. Žaloba byla zamítnuta a tento postup potvrdil i NSS. NSS uzavřel, že byť má daňový subjekt na výsledku dohodovacího řízení zájem, není jeho účastníkem, a proto ani soud nemůže určit, jakým způsobem má být vyjednávání o dohodě vedeno. Žaloba by podle NSS byla přípustná jen tehdy, pokud by žádost o dohodovacímu řízení Ministerstvo financí zamítl a nebo pokud by dohodovací řízení už skončilo (v daném případě však v době podání žaloby ještě probíhalo). Nad rámec řešeného navíc NSS uvedl, že případná prekluze daňových povinností v ČR nemůže být důvodem pro odmítnutí dohodovacího řízení.

+ Při vydání zajišťovacího příkazu není skutkový stav rozhodný

Rozsudkem ze dne 8. 1. 2021, č.j. 5 Afs 362/2019 NSS potvrdil postup Finanční správy v oblasti zajišťovacích příkazů. Zdůraznil, že s ohledem na povahu řízení o vydání zajišťovacího příkazu Finanční správa v této fázi zásadně neprovádí dokazování, protože při vydávání zajišťovacího příkazu nejde o prokazování skutkového stavu, nýbrž o zjištění indicií důvodně nasvědčujících obavám. Proto i pouhá indicie o možné účasti v obchodním řetězci zatíženém podvodem na DPH může založit odůvodněnost vydání zajišťovacího příkazu.

V případě konkrétních dotazů se na nás neváhejte obrátit.

O dalších legislativních novinkách Vás budeme informovat.

NEJSTE NA TO SAMI

Jeseniova 1151/55, 130 00 Praha 3
+420 212 246 725
info@ak-haven.cz

Mgr. Andreya Voglová, advokátka
reg. č. ČAK: 16780
dat. schránka: u6dhvye

Mgr. Robert Novotný, advokát
reg. č. ČAK: 17674
dat. schránka: r7smyik